

УДК 316.334:7.

«СИЛЬНА ПРОГРАМА» СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕСТИВАЛІВ В РАМКАХ КУЛЬТУРАЛЬНОЇ СОЦІОЛОГІЇ

А. Білик

*Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Університетська, 1, м. Львів, 79000, Україна,
nas.bilyk@gmail.com*

Розглянуто програму прикладного соціологічного дослідження сильної культурної програми українського етнофестивалю Західфест. Західфест – це фестиваль, який відбувається на Західній Україні, представляє собою комбінацію музичних, мистецьких виступів і туристичної активності у природному оточенні. Західфест відбувається щорічно та включає виступи із сучасного театрального мистецтва, літературні презентації, творчі зустрічі, публічні лекції та спортивні заходи. За наміром організаторів Західфест спрямований на формування нового рівня свідомості громадськості. Соціальний та культурний вплив фестивалю проаналізований із позицій методології Дж. Александера. Зокрема, увага де концентровано на соціальних наслідках нових моральних стандартах та змінах у політичній поведінці, а також на нових регуляторних механізмах, що їх упроваджує держава та недержавні організації, внаслідок культурних змін, спричинених Західфестом.

Ключові слова: сильна програма, Західфест, культурні зміни.

СОЦІАЛЬНА ПОДІЯ

Кейсом для дослідження виступає український фестиваль «ЗАХІД», як один із найбільш масштабних фестивалів України за останні роки.

КУЛЬТУРНА РЕКОНСТРУКЦІЯ

1. КОДИ

Солідарність vs Конфлікт

2. СЕНСИ

Код не може бути абсолютим. Це континуум.

Солідарність Конфлікт

Положення на континуумі залежить від надання смислової ваги. Різні ступені солідарності / конфліктності мають різні: причини, наслідки, відповідальності, покарання, виправлення недоліків та майбутню поведінку.

	Солідарність	конфлікт
Хто говорить	Інтернет видання (мас-медіа) ¹	
Що говорить	Фестиваль породжує почуття єдності, спільності й солідарності.	Фестиваль виступає плацдармом для розгортання різних конфліктних ситуацій.
Чому це говорить	Рекламування фестивалю, як заходу, який варто відвідати (який принесе користь).	«чорний піар – теж піар»
Як говорить	За допомогою медіа-ресурсів, мережі Інтернет	

3. НАРАТИВ

Історичний бекграунд

«Захід» – український щорічний музичний фестиваль, що відбувається з 2009 року на Львівщині. З 2011 року проходить біля села Родатичі Городецького району. Напрямки музики: рок та етно та інші. З 2012 року у фестивалі регулярно беруть участь іноземні виконавці.

2009 року він відбувся у Звенигороді, 2010 – у Старосільському замку (з 21 по 23 серпня), а з 2011 року – на базі відпочинку «Сонячна долина» у с. Родатичах за 40 км від Львова, що було пов'язано з очікуванням більшої кількості відвідувачів порівняно з попередніми роками. З 2014 року проводиться на території відпочинкового комплексу «Чарівна долина».

¹ До числа проаналізованих інтернет-ресурсів належать: Cultprostir.ua, Ufest.in.ua, Korupciya.com, Blogs.ipress.ua, Day.Kiyv.ua, AfishaLviv.net, Львівська on-line газета, doba.te.ua, інші блоги.

Мета фестивалю:

1. Популяризація української культури.
2. Популяризація серед молоді активного відпочинку та розвиток фестивального руху в Україні.

Основною відмінністю від всіх інших фестивалів є те, що фестиваль «Захід» проводиться *без підтримки спонсорів та політичних, чи будь-яких організацій [1]*. Організаторами фестивалю є група молодих ініціативних людей, головний організатор та засновник – Яків Матвійчук.

КУЛЬТУРНИЙ ФОН

Культурне позиціонування фестивалю:

«ЗАХІД» – фестиваль, що об'єднує. Подія збирає найкращі українські, білоруські, молдовські, австрійські, американські гурти. Проте незмінною залишається основна програма та ідея підтримки українського мистецтва та культури. Фестиваль об'єднує особистостей, які люблять свою творчу справу! Відпочинку сприяє польова кухня, виставки рукоділля, літературні читання, майстер-класи з різних ремесел та однодумці, які теж насолоджуються дружнім фестивалним настроєм.

«ЗАХІД» – найкраща традиція фестивального літа. ЗАХІД змусить тисячі сердець битися разом. Добираючись з усієї України автостопом, автобусами та машинами, серця у пошуках вільного духу зустрінуться тут, на території свободи, щоб розділити музичне щастя та дружбу. Без масок буденного життя, забувши про роботу та статуси – сюди варто приїхати, щоб відчути себе вільним і бути поруч із справжніми людьми.

Кожного року на фестиваль ЗАХІД приїжджають великі компанії, адже з друзями відпочивати краще та веселіше. Тому: дізнався сам – повідом друга, збираєте компанію та вирушаєте за пригодами, які будете згадувати цілий рік до наступного фестивалю [2].

ЩІЛЬНИЙ ОПИС

	Солидарність	конфлікт
Хто учасники	Організатори фестивалю «Захід» (голова, охорона, обслуговуючий персонал), учасники, відвідувачі, місцева влада, місцеві жителі.	
Причини: про які події йдеться.	1. Між організаторами та відвідувачами: «...уважні люди в інфо-центрі фестивалю»[3]. 2. Між самими відвідувачами (українцями з різних куточків України та представниками закордону): «Територія Zakhidfest поза концертами – простір різних форм братання. Знайомі і не тільки люди пританцьовують один з одним, обмінюються умовними жєстами, наспівують в унісон, зіткнувшись прямо на ходу в районі наметового містечка. Юнаки та дівчата, сівши сакральним колом, виконують дружно «Файне місто Тернопіль» і «Я солдат». Глядачі з прапорами привітно переморгуються і обіймаються. На прапорах написано: «Харків», «Бердянськ», «Кривий Ріг», «Польща». Були помічені й опозиційні червоно-білі прапори Білорусі. Атмосфера всеукраїнського зльоту з елементами міжнародності» [3]. «На виході з головної сцени стоїть група хлопців і дівчат з плакатом «Вільні обійми». Хочеш – підходь обнімайся, тобі будуть раді. Один з молодих людей поставив справу на потік: на ньому футболка, де рукою старанно виведено «Безкоштовні обнімки»». «Якщо контингент фестивалю – це якийсь зріз українського меломанського середовища, то його загальна байдужість до нікотину на непристойно високому рівні». «...десятки глядачів вишикувалися в «паровозик» і з очманілими обличчями струмували довгою змією з тіл в натовпі». «...	1. Між організатором фестивалю Яковом Матвійчуком та сільським головою: У 2014 році підкріпились підтримкою деяких активістів та громади села, сільський голова с. Родатичі Степан Островський вирішив заблокувати трасу по якій приїжджали відвідувачі фестивалю, обґрунтовуючи це тим, що недоцільно проводити фестивалі у час, коли в країні війна! 2. Між охороною фестивалю та представником преси: Охорона звинуватила в тому, що безж, який посвідчує належність до преси, зроблений на ксероксі[11]. 3. Між охороною та відвідувачами: «Охорона на фестивалі була хороша, тільки не вистачало людей, які б могли відвідувачів захистити від тої охорони» [11]. «Організатори фестивалю «Захід», який відбудеться 8-10 серпня в селі Родатичі біля Львова, попередили про те, що огляд особистих речей глядачів буде проводиться з винятковою ретельністю» [12]. «Мир і спокій тут був забезпечений. Щоправда, дивувала неадекватна поведінка охорони до відвідувачів фестивалю...» «...принаймні двічі охорона побилася з відвідувачами» «Фестиваль «Захід» продемонстрував, наскільки грубо охорона може поводитись з відвідувачами» [14].

1 Фестиваль «Захід». Що залишилося за кадром? 14.08.2014 Електронний ресурс. Режим доступу: <http://korupciya.com/festival-zahid-shho-zalishilosya-za-ka/>

2. Бобра С. Ми той «Захід» не забудемо ніколи. 21.06.2012. Електронний ресурс. Режим доступу: http://blogs.ipress.ua/blogs/my_toy_zahid_nezabudemo_nikoly_3372.html

автограф-сесія шведів з Dead By April, в чергу до яких вшикувалося чоловік триста...»[4]. «За три дні його відвідало понад 40 тисяч глядачів, а на трьох сценах виступили 55 артистів з України, Білорусі, Молдови, Росії, Європи та США»[5]. «Суть знаходиться в самій хащі, в тому що багато різного народу, позитивного, налаштованого на драйв, й привітного. Й навіть якщо ти не хочеш, то все одно знайдеш собі компанію. Особисто я рахував скільки знайомих мені людей я побачив за перший день. Сказати чесно, я збився на 113-й, та й незнайомі були не менш чемними»[6]. Не даремно іншим лозунгом «Заходу» вже давно є «Фестиваль, що об'єднує»: тут збираються представники різних субкультур, різних професій, різного віку, з різних областей та різних країн, і що найголовніше – кожен із них може знайти спільну мову, а також музику та розваг відповідно до власного смаку[7].	4. Між самими охоронцями: «одного разу відвідувачі бачили як охоронці біглися між собою» [11]. 5. Між місцевим населенням та відвідувачами: «Місцеві теж порадували. Вони приходили на територію фесту з претензією, що тут їм можна все, а фестивалними тут «понахашші». Можна було почути не одну розповідь про конфлікти з «корінним» населенням тих місць» [11]. 6. Між ведучим та відвідувачем: «...ведучий говорив і про загублені речі, однак про нашу пропажу сказати не бажав. Якийсь осад від такої зневаги власне до мене, залишився» [11].
3. Між учасниками фестивалю та відвідувачами: «...вміння парою коротких реплік створити мікрокосмос в одному коконі з аудиторією (...) емоційні коливання миттю відгукуються у глядачів, тому що їй вірять». «Найважливішим в громадодію виступі людей з Нью-Джерсі було їх гостре бажання показати, як вони раді бути в країні під назвою «Юк-країна-а». Соліст Крістіан Маццо рясно спілкувався, використовує при цьому від сили десять слів...» [3]. «...стрибки з ветеранами індастріалу з ООМРНІ, соліст яких, Дєро Гої, ретельно підготувався до візиту в Україну, вивчивши слово «стрибай» [3]. «Реггі-чарівник підхопив цей скарб, вдихнув у нього всю силу свого таланту і відправив летіти по світу. Кожен глядач Zakhidfest повіз у собі фрагмент цього невидимого подарунка» [8]. «Олег Скрипка (...) увінчав сет «воплів» стрибком у натовп фанів» [8].	7. Між організаторами та відвідувачами «Відвідувачі масово порушували заборону організаторів не купатися у водоймах» [3]. «З ложки льогтно – відвідувачі нарікають на проблеми з транспортом, паркуванням, туалетами» [15].
8. Між організаторами та учасниками: «Захід» втрапив сім виконавців, які знялися з фестивалю. Ці гурти відмовилися виступати через складну ситуацію в Україні» [16]. <i>«Уфійська рок-група Lumen відмовилась прийїжджати в Україну на фестивалі «Захід». За словами музикантів, причиною їх рішення стало те, що організатори заходу дозволять представникам батальйону «Азов» збирати на території фестивалю кошати для підтримки цього українського військового об'єднання».</i> «...за два дні скасувати виступ – це просто наплювати на людей, які їх чекають. У нас немає слів», - такою була реакція організаторів на рішення російської групи» [8].	8. Між організаторами та учасниками: «Захід» втрапив сім виконавців, які знялися з фестивалю. Ці гурти відмовилися виступати через складну ситуацію в Україні» [16]. <i>«Уфійська рок-група Lumen відмовилась прийїжджати в Україну на фестивалі «Захід». За словами музикантів, причиною їх рішення стало те, що організатори заходу дозволять представникам батальйону «Азов» збирати на території фестивалю кошати для підтримки цього українського військового об'єднання».</i> «...за два дні скасувати виступ – це просто наплювати на людей, які їх чекають. У нас немає слів», - такою була реакція організаторів на рішення російської групи» [8].

Щиро, мелодійно і з посмішкою заклали вони добрий настрій в голови всіх присутніх». «Чудернацькі танці і сценічні гримаси Міська не встигали ловити фотографа. Відячна аудиторія ніяк не збиралась відпускати зі сцени Півнів. Після другого виклику на біс вийшов Місько Барбара і навчив всіх доброї коломийки, яку ще довго по завершенні наспівували понад фестивалем...» [9]. Особливу увагу варто звернути на виступ Noize MC, який приїхав в Україну з Росії і спробував своєю музикою знищити усі «яблока раздора, которые толкают по телевизору между такими людьми как мы» [7]. 4. Учасників між собою: «...на головній сцені виступили музиканти всіх жанрів і поколінь: «O. Torgvald», «Перкалаба», «ГНМКонго», «Брати Гадюкіні» та «Ляпис Трубецкой». До того ж вони влаштували своєрідний флешмоб - виконавши в фінал своїх виступів пісні один одного. Це було красиво і комплементарно передавати естафету один одному піснями» [5].	«Адміністрація фестивалю «Захід» відмовилася від співпраці з британською групою <i>The Exploited</i>. Причиною цього стала дивна поведінка музикантів, які кілька днів тому відмовилися грати на одному заході з групою <i>Brutto</i>» [8]. 9. Між учасниками та відвідувачами: «...дорога й несвіжа їжа». «Я дуже вдячний людям, що не дають забути творчість Кузьми, але не так, я вас прошу, тільки не так. <i>Це якась караюче Скрябіна, а не концерт пам'яті (с) слухачі</i>» [1]. «Він був настільки понурим та ліннвим на сцені, наче йому недоплатили. «Я дивився багато його живих виступів, він жодного разу не був таким сумним» (с) -людина яка приїхала на фест лише заради нього» [1].
5. Організаторів між собою: «... всі три сцени працювали, не шкодуючи себе» [8]. «... організатори показали всі пласти музичного процесу в країні, які більш-менш помітні: від камерних проявів інди-руку до мамонтів на кшталт BB» [8]. 6. Відвідувачів та ширшої громадськості: «Під час фестивалю будуть присутні представники <i>A21</i> з правозахисною програмою по боротьбі з торгівлею людьми та представники <i>Amnesty International</i> з правозахисною програмою. (...) про свою присутність на фестивалі оголосили <i>представники батальйону АЗОВ</i> – кожен із учасників події зможе дати добровільні внески на підтримку батальйону» [6]. «Відео-запрошенням Anti-Flag вирішили підтримати прагнення України до свободи та закликали всіх людей до миру» [10].	«Адміністрація фестивалю «Захід» відмовилася від співпраці з британською групою <i>The Exploited</i>. Причиною цього стала дивна поведінка музикантів, які кілька днів тому відмовилися грати на одному заході з групою <i>Brutto</i>» [8]. 9. Між учасниками та відвідувачами: «...дорога й несвіжа їжа». «Я дуже вдячний людям, що не дають забути творчість Кузьми, але не так, я вас прошу, тільки не так. <i>Це якась караюче Скрябіна, а не концерт пам'яті (с) слухачі</i>» [1]. «Він був настільки понурим та ліннвим на сцені, наче йому недоплатили. «Я дивився багато його живих виступів, він жодного разу не був таким сумним» (с) -людина яка приїхала на фест лише заради нього» [1].

Наслідки	1.Короткотривалі: збільшення уваги до фестивалю, зростання бажання молодих виконавців виступити на сцені фестивалю, збільшення к-ті відвідувачів, набуття навичок комунікації, нові знайомства, спільне проведення дозвілля. 2.Довготермінові:налагодування культурної комунікації, посилення почуття солідарності, зростання соціальної активності громадян, формування культури: мистецької, музичної, дозвілевої.	1.Короткотривалі: резонанс у суспільстві, загострення уваги до подій та фестивалю, збільшення або зменшення кількості відвідувачів, зіпсоване враження про фестиваль. 2.Довготермінові:ігнорування такого явища культури, як фестиваль.
Відповідальності	Організатори фестивалю ¹ й інші відповідальні особи ² .	
План подальших дій (майбутня поведінка)	Для організаторів – збільшити кількість відвідувачів, налагодити співпрацю із найвідомішими закордонними й українськими гуртами; якісно розширити програму українських артистів на сцені; якщо є амбіції і прагнення охоплювати картину того, що відбувається в країні, повніше, треба запускати щось на зразок експериментальної сцени і звати туди кращих артистів, які працюють в маргінальній зоні [8]. Для учасників – розширити коло знайомств у творчому аспекті, познайомити якомога більшу аудиторію із власною творчістю, «завоювати» глядача. Для відвідувачів – розширити коло знайомств, познайомитися із сучасним мистецтвом, відпочити.	Дії, спрямовані на усунення конфліктів: вирішення проблемних питань, налагодження комунікації та зворотного зв'язку.

¹ Чому не можна проносити з собою воду, куплену біля інді-сцени, на головний майданчик? Що це був за жарт – зробити платними душові кабінки, тим більше, що по території ходили хлопці зі шлангами, поливаючи всіх страждених? Чому в деяких точках сміттєвих кошиків так мало, що до вечора навколо них утворюється звалище? У зв'язку з чим фестивалі автобуси возять глядачів зі Львова за 50 грн, якщо рейсові доставляють до Родатичів за 15 грн? Чи реально зробити для місцевих жителів, які по-партизанськи приходять торгувати своєю їжею, спеціальний фуд-сектор? Чому, в умовах явної поваги фестивалю до глядачів, у ніч, коли тисячі півтори людей чекали появи музичного гурту на сцені, ніхто не був такий ласкавий періодично виходити до публіки і казати їй хоча б кілька слів? Зрозуміло, ситуація була нештатна, але ніхто і не вимагав казати щось конкретне. Просто дати глядачам зрозуміти, що їхнє терпіння, проявлене о другій годині ночі, цінують, і все.

² «У випадку з наметовим (душі, туалети) – організатори фестивалю не відповідали за це. За це відповідали орендарі землі, котрі і збирали гроші за наметове. Щодо електронних квитків і проблеми з проходом – також вийшов облом, контора котра забезпечувала їх продаж не передала списків тих хто купив – як наслідок було те що було. Тішить лише те, що таку критику (можливо і жорстку) він (прим. організатор) сприйняв адекватно, пообіцявши врахувати всі недоліки і виправити».[13]

СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ

1. Нові моральні стандарти соціальної і політичної поведінки

Щороку фестиваль «Захід» проходить під певним гаслом, яке є своєрідним провідником нових моральних стандартів соціальної і політичної поведінки

2009. *«Своя культура. Своя музика».*

2010. *«Своя культура. Тому що це круто» [9].*

2011. *«Своя культура, своя музика!»* За словами головного організатора дійства Якова Матвійчук, незмінна залишається і мета фесту — підтримка якісної української музики та популяризація її серед молоді, піднесення рівня національної свідомості серед молоді [15].

2012. Назва події поєднує у собі місце розташування фестивалю в Україні та приналежність до культури Європи; *захід як подію; захід як захід сонця та Захід, як єдиний мистецький продукт*, що за три дні фестивалю має внести всім ясність, що українська культура не просто існує, а ще й як є, динамічно розвивається і готова про це заявляти на фестивалі «ЗАХІД» [16].

2013. *«Фестиваль, що нас об'єднує».*

2014. Менше жартів, більше культури. Цього року лозунгом фестивалю Захід є фраза *«Все, що робиться для розвитку культури, працює проти війни»*[7].

2015. *«Західфест – найкраща традиція фестивального літа» [7].*

2016. *«Без тебе тут нічого не відбудеться!»*

2. Механізми регуляторного контролю (держави і НДО)

Організатори фестивалю «Захід» мають свій механізм контролю відвідувачів для належного функціонування фестивалю, що виражається в умовах перебування та заборонах, опублікованих на офіційному сайті фестивалю та сторінках в соціальних мережах [16].

Умови перебування:

- вхід на територію фестивального майданчика, наметового містечка та перебування на фестивалі лише за наявності квитка, абонементу чи ідентифікатора;
- відвідування заходу є ризиком, який бере на себе власник квитка. Організатори не несуть відповідальності за збереження вашого особистого майна, за будь-який збиток, завданий Вам внаслідок недотримання норм громадського порядку, техніки безпеки, правил пожежної безпеки, правил перебування на воді, правил заходу та інших загальноприйнятих норм поведінки;
- з метою гарантування безпеки фестивалю організатори залишають за собою право проводити особистий огляд відвідувачів та у разі порушення правил фестивалю, не допустити відвідувачів на фестивальний майданчик, або примусити відвідувачів покинути фестиваль без відшкодування вартості квитка;
- відвідуючи даний захід, Ви тим самим даєте свій дозвіл на всі види фото-, відео- і кінозйомок Вашої персони та публічне використання цих матеріалів організаторами;

- Вам може бути відмовлено у вході на територію фестивалю, якщо Ви перебуваєте в стані алкогольного, або наркотичного сп'яніння;
- вагітним, жінкам, що годують, а також особам із слабкою психікою і схильністю до епілепсії, відвідування даного заходу не рекомендується, з метою вашої безпеки;
- у випадку особливої необхідності організатори мають право змінювати дату, час, місце проведення, а також програму фестивалю.
- купуючи квиток на фестиваль «ЗАХІД», Ви автоматично погоджуєтесь з правилами перебування встановленими на території проведення фестивалю;
- в разі порушення правил перебування на фестивалі, правил безпеки, пожежної безпеки, правил перебування на воді, квиток порушника анулюється без права на відшкодування.
- у вартість квитка входить концертна програма на території фестивалю.

Заборонено:

- перебування на території без вхідного браслета
- проносити на територію будь-які напої та харчі
- проносити на територію будь-які скляні вироби
- проносити на територію зброю, колючі та ріжучі предмети
- проносити на територію вибухонебезпечні речовини, піротехніку
- проносити наркотичні речовини
- перебування неповнолітніх без супроводу дорослих
- встановлення наметів поза чітко відведеними наметовими містечками
- будь-який вид торгівлі чи рекламної діяльності без узгодження з організаторами
- купатись в навколишніх ставках, оскільки вони не мають відповідних санепідсертифікатів, не обладнані пляжами
- проявляти агресію до оточуючих
- заборонена фото- та відеозйомка виступів артистів

Прикладом функціонування механізму регуляторного контролю також слугує рішення Родатицької сільської ради щодо заборони проведення фестивалю «Захід» на території села:

5 серпня голова Городоцької райдержадміністрації А. Хамик взяв участь у роботі сесії Родатицької сільської ради. Орган місцевого самоврядування розглянув питання щодо проведення Міжнародного фестивалю «Захід». Сесія прийняла рішення, у зв'язку із ситуацією, яка склалася в країні, з метою вжиття заходів, спрямованих на посилення охорони громадського порядку на території сільської ради, не погодити проведення фестивалю 8–10 серпня 2014 року на території с. Родатичі. Городоцька районна державна адміністрація підтримала позицію депутатів. На випадок, якщо організатор ТзОВ «Моноліт Плюс» все-таки проведитиме фестиваль, райдержадміністрація пообіцяла докласти максимум зусиль для забезпечення громадського порядку та дотримання усіх санітарних норм під час проведення мистецького заходу[17]. Також Львівська обласна державна адміністрація опублікувала офіційне звернення: «У зв'язку зі складною

суспільно-політичною ситуацією, що склалася в нашій державі, та в час, коли Львівщина щоденно в жалобі (День жалоби оголошено 7–9 серпня 2014 р.) прощається із Героями, які загинули захищаючи рідну землю, керівництво Львівської облдержадміністрації звертається до організаторів Міжнародного фестивалю «Захід-Фест 2014» (ТзОВ «Моноліт Плюс»), який відбудеться 8–10 серпня в селі Родатичі Городоцького району на території приватного готельно-відпочинкового комплексу «Чарівна долина», з проханням перенести час проведення фестивалю на невизначений термін» [18].

Після консультації з юристами, організатори фестивалю «Захід» заявили про те, що фестиваль відбудеться за будь-яких умов, оскільки проводитиметься на приватній території та поза межами населеного пункту [18].

Після цього конфлікту співпраця між селом та організаторами все ж продовжилася. Прикладом цього слугує те, що у 2016 році на офіційному сайті Родатської сільської ради було розміщено інформацію про знижену вартість квитків на фестивалі «Захід» для мешканців села Родатичі [19].

ГАЙД ІНТЕРВ'Ю (із організатором)

Історичний фон

Розкажіть, будь ласка, історію створення фестивалю «Захід». З чого все починалося? Як виникла така ідея?

Які події в історії існування фестивалю «Захід» для Вас найважливіші? Чому?

Культурний фон

Які ідеї втілює фестиваль «Захід»?

Чому саме такі ідеї лежать в основі «Захід»-фесту?

Які культурно-мистецькі напрямки об'єднують в собі «Захід»? З чим це пов'язано?

Учасники подій

1. Організатори.

Хто є організаторами фестивалю «Захід»?

Організатори – це незмінний склад осіб чи з року в рік він змінюється?

Хто може стати організатором?

Як набирається обслуговуючий персонал (волонтери, охорона тощо)? Хто за це відповідає?

2. Учасники.

Хто обирає учасників фестивалю?

Чи кожен бажаний може стати учасником фестивалю «Захід»?

За якими критеріями відбувається відбір учасників?

Чи є хтось, хто точно не виступатиме на фестивалі «Захід», чому?

3. Відвідувачі.

Опишіть, будь ласка, типового відвідувача Вашого фестивалю.

Що, на Вашу думку, найбільше впливає на кількість відвідувачів?

Як Ви вважаєте, чи означає більша кількість відвідувачів вищу якість фестивалю?

Події солідарності чи конфлікту

На Вашу думку, фестиваль «Захід» об'єднує чи роз'єднує українців? Чому?

Чи спостерігали Ви прояви солідарності та єдності на фестивалі? Якщо так, наведіть, будь ласка, приклади.

Окрім гармонії і єдності, на фестивалях часто трапляються і конфліктні ситуації. Чи можете Ви навести приклади таких подій на «Заході»?

Відповідальності (наслідки)

Хто несе відповідальність за вирішення конфліктних ситуацій?

Від кого залежить те, чи почуватимуться українці солідарними (об'єднаними) на фестивалі?

Виправлення недоліків (план подальших дій)

Як Ви вважаєте, чи потрібно робити кроки на посилення почуття солідарності на фестивалі? Що саме може допомогти в цьому?

Як уникнути конфліктів, які можуть виникнути в процесі підготовки й проведення фестивалю?

І на завершення, яким Ви бачите майбутнє фестивалю «Захід»?

Дякую за інтерв'ю!

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Фестиваль ЗАХІД 2015 [Електронний ресурс]. – Ufest.in.ua, 2015. – Режим доступу: <http://www.ufest.in.ua/ua/fest/festival-zahid-2015>
2. Фестиваль ЗАХІД 2016 [Електронний ресурс]. – Ufest.in.ua, 2016. – Режим доступу: <http://www.ufest.in.ua/ua/fest/festival-zahid-2016>
3. Панасов І. ZAKHIDFEST: коли сонце встає на Заході [Електронний ресурс]. – Cultprostir, 15.08.15. – Режим доступу: <http://cultprostir.ua/uk/post/festival-Zakhidfest-startuvav-u-lvivskiy-oblasti>
4. Панасов І. Долина ZAKHIDFEST або будьте як діти [Електронний ресурс]. – Cultprostir, 16.08.15. – Режим доступу: <http://cultprostir.ua/uk/post/na-festivali-Zakhidfest-ryut-bagato-ale-mirno>
5. На фестивалі «Захід» з публікою привіталися «Брати Гадюкіни» та попрощався «Ляпіс Трубецкой» [Електронний ресурс]. – Cultprostir, 11.08.14 – Режим доступу: <http://cultprostir.ua/uk/news-single/na-festyvali-zahid-z-publikoyu-pryvitalysya-braty-gadyukiny-ta-poproshavsya-lyapis-trubeckoy>
6. Захід Фест 2015. Несподівана подорож [Електронний ресурс]. – Krockvrock.com.ua, 29.08.2015. – Режим доступу: <http://www.krockvrock.com.ua/zahid-fest-2015-nespodivana-podorozh>
7. Фестиваль «Захід»: традиція твого літа [Електронний ресурс]. – Львівська on-line газета, 4 серп. 2014. – Режим доступу: <http://gazeta.lviv.ua/2014/08/14/festival-zahid-tradicia-tvogo-lita/>
8. Панасов І. Яху. Matisvahu! [Електронний ресурс]. – Cultprostir, 18.08.15. – Режим доступу: <http://cultprostir.ua/uk/post/festival-zakhidfest-zavershivsya-koncertom-reggi-zirki-z-ssha>

9. Захід 2011 [Електронний ресурс]. – AfishaLviv.net. 29.08.2015. – Режим доступу: <http://afishalviv.net/photo/zakhid--z-publikoyu-prvvit alys ya-brat v-gad yukiny-t a-propro shavs ya-lyapi s -trub ecko v>
10. Запрошення від американців Anti-Flag на фестиваль «Захід» [Електронний ресурс]. – AfishaLviv.net. 11.03.14. – Режим доступу: <http://www.afishalviv.net/news.video.zapros-hennva-vid-amerikanciv-anti-flag-na-festival-zahid/>
11. Бобра С. Ми той «Захід» не забудемо ніколи. 21.06.2012. Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://blogs.ipress.ua/blogs/hivtoyzahidnezabudemonikolv3372.html>
12. Фестиваль «Захід» посилює заходи безпеки [Електронний ресурс]. – Cultprostir. 31.07.14. – Режим доступу: <http://www.cultprostir.ua/uk-news-single-festyval-zahid-posyliue-zahody-bezpekiv>
13. Дещо до звіту про фестиваль «Захід» [Електронний ресурс]. – Дьома-блог, 28.08.11. – Режим доступу: <http://dyoma.pp.ua/2011/08/28/descho-do-zvitu-pro-festwal-zahid>
14. «Захід-2010». На Львівщині відбудеться фестиваль української культури та музики [Електронний ресурс]. – Day.Kiyu.ua. 13 серпня 2010. – № 114 (2010). – Рубрика Наприкінці «Дня». Режим доступу: <http://www.day.kyiv.ua/ukartiklenaprikinci-dnva-zahid-2010>
15. «Захід» об'єднає молодь [Електронний ресурс]. – Day.Kivv.ua. 24 червня 2011. – № 109 (2011). – Рубрика. Культура. – Режим доступу: <https://dav.kviv.ua/uk/articlekultura/zahid-obiednaie-molod>
16. Відвідувачам. Умови перебування [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://Zakhidfest.com>
17. Голова Городоцької райдержадміністрації А. Хамик взяв участь в роботі сесії Родатицької сільської ради [Електронний ресурс]. – Городоцька районна державна адміністрація, 08.06.2014. – Режим доступу: <http://www.gorodok-vlada.gov.ua/node/8519>
18. Звернення керівництва Львівської ОДА до організаторів фестивалю «Захід Фест 2014» [Електронний ресурс]. – Прес-служба ОДА, 08 серпня 2014. – Режим доступу: <http://loda.gov.ua/news?id=1911>
19. Квитки на «Захід-2016» для мешканців села [Електронний ресурс]. – Родатицька сільська рада, 17.08.2016. – Режим доступу: <https://rodaty chirada.wordpress.com/2016/08/17/>

REFERENCES

1. *Bobra S.* We will never forget this Zakhidfest [online]: Available at <http://blogs.ipress.ua/blogs/hivtoyzahidnezabudemonikolv3372.html> [Accessed at 21.06.2012]
2. Conditions of participaton for the visitors [online]: Available at <http://Zakhidfest.com> [Accessed at 21.09.2015]
3. Festyval Zakhidfest streightens its security [online]: Available at <http://www.cultprostir.ua/uk-news-single-festyval-zahid-posyliue-zahody-bezpekiv> [Accessed at 31.07.14]
4. Invitaton from americans «Anti-Flag» on Zakhdfest [online]: Available at <http://www.afishalviv.net/news.video.zapros-hennva-vid-amerikanciv-anti-fl ag-na-festival-zahid/> [Accessed at 11.03.14]
5. On Zakhidfest «Braty Hadiukiny» band said «hello» to the public and «Lyapis Trubjetskoj» left [online]: Available at <http://cultprostir.ua/uk/news-single/na-festyvali-zahid-zpublikoyu-pryvitalysya-braty-gadyukiny-ta-poproshavsya-lyapis-trubeckoy> [Accessed 11.08.14]
6. *Panasov I.* Dolyna. Zakhidfest or be like kids [online]: Available at <http://cultprostir.ua/uk/post/na-festivali-Zakhidfest-pyut-bagato-ale-mirno> [Accessed 16.08.15]
7. *Panasov I.* Yakhu. Matisvahu! Culture space [online]: Available at <http://.ailtprostir.ua uk-post/festival-zakhidfest-zavershivsya-koncertom-reggi-zirki-z-ssha> [Accessed at 18.08.15]

8. *Panasov I.* Zakhidfest: when sun rises at the West [online]: Available at <http://cultprostir.ua/uk/post/festival-Zakhidfest-startuvav-u-lvivskiy-oblasti> [Accessed 17 Mar. 2017].
9. Something to add to the report on Zakhidfest [online]: Available at <http://dyoma.pp.ua/2011/08/28/descho-do-zvitu-pro-festval-zahid> [Accessed at 28.08.11]
10. The adress of the Lviv region administration officials to organizers of Zakhidfest 2014 [online]: Available at <http://loda.gov.ua/news?id=1911>
11. The head of Horodok regional administration A.Khamyk participated in Rodatytska village administration meeting [online]: Available at <http://www.gorodok-vlada.gov.ua/node/8519> [Accessed at 08.06.2014]
12. Ufest.in.ua, 2015 [online]: Available at <http://www.ufest.in.ua/ua/fest/festival-zahid-2015> [Accessed 17 Mar. 2017].
13. Ufest.in.ua, 2016 [online]: Available at <http://www.ufest.in.ua/ua/fest/festival-zahid-2015> [Accessed 17 Mar. 2017].
14. Zakhidfest 2011 [online]: Available at <http://afishalviv.net/photo/zakhid--z-publikoyu-prv-vitalysya-bratv-gadyukiny-ta-poproshavsya-lyapis-trubeckov> [Accessed at 29.08.2015]
15. Zakhidfest 2015. Unexpected journey [online]: Available at <http://www.krockyrock.com.iiazahid-fest-2015-nespodivana-podorozh> [Accessed at 29.08.2015]
16. Zakhidfest will unite the youth [online]: Available at <https://dav.kviv.ua/uk/articlekultura/zahid-obiednaie-molod> [Accessed at 24.06.2011]
17. Zakhidfest: traditons of your summer. Lviv on-line newspaper [online]: Available at <http://gazeta.lviv.ua/2014/08/14/festival-zahd-tradicia-tvogo-lta/> [Accessed at 04.08.2014]
18. Zakhidfest-2010. There will be a festival of Ukrainian music and culture in Lviv region [online]: Available at <http://www.day.kyiv.ua/uk/articlenaprikinci-dnva-zahid-2010> [Accessed at 13.08.2010]

**«STRONG PROGRAMME»
OF EMPIRICAL SOCIOLOGICAL STUDY OF
FESTIVALS N CULTURAL SOCIOLOGY**

A. Bilyk

*Ivan Franko National University of Lviv,
Universytetska Str., 1, Lviv, Ukraine, 79000,
nas.bilyk@gmail.com*

The article is dedicated to the construction of the strong programme for sociological empirical study of the Zakhidfest festival. Zakhidfest is a festival that takes place in Western Ukraine and is combining music and art shows with site camping, nature and idyllic surroundings. Zakhidfest takes place between 8 and 10 of August. Besides the music it includes the art scene, contemporary theatres, literature, workshops, public lectures and some sport events. Zakhidfest sets new standards for move to a new conscious society. Its social and cultural influences analyzed from the point of view of J. Alexander methodology. Namely, the attention is paid to social consequences, new moral standards and political behavior and regulatory mechanisms introduced by the state and nongovernment organizations due to cultural change caused by Zaxdfest.

Keywords: strong cultural programme, Zakhidfest, cultural change.

*Стаття надійшла до редколегії 05.07.2016
Прийнята до друку 11.08.2016*